

31.

U s t a w a

z dnia 10 grudnia 1920 r.

o dostarczaniu środków przewozowych do budowy i utrzymania dróg publicznych i mostów.

Art. 1. Wprowadza się na okres lat 5 obowiązek dostarczania środków przewozowych, potrzebnych do budowy i utrzymania dróg publicznych i mostów według niżej podanych przepisów.

Art. 2. W wypadkach, gdy właściwe organy administracji drogowej nie mogą w drodze dobrowolnej umowy uzyskać niezbędnej ilości środków przewozowych do budowy i utrzymania dróg publicznych i mostów, lub gdy posiadacze środków przewozowych żądają za ich wynajęcie zapłaty nadmiernej w stosunku do rzeczywistych kosztów utrzymania środków przewozowych, właściwy starosta zarządzi, na wniosek wymienionych organów po wysłuchaniu opinii sejmiku (rady powiatowej), w miastach zaś, wydzielonych z powiatów, po wysłuchaniu opinii rady miejskiej, przymusowo dostarczenie środków przewozowych za wynagrodzeniem.

Art. 3. Obowiązek dostarczania środków przewozowych nakładać należy na posiadaczy tych środków kolejno, równomiernie i z uwzględnieniem stosunków gospodarczych i zawodowych, w szczególności zaś ilości środków przewozowych oraz powierzchni uprawnych gruntów.

Środków przewozowych nie można żądać od ludności, zamieszkałej w odległości większej niż 15 klm. od miejsca robót, o ile wyjątkowe względy nie nakazą przekroczenia tej odległości.

Art. 4. Obowiązek dostarczania środków przewozowych wykonywa się wyłącznie w naturze.

Obowiązkowi temu podlegają wszyscy posiadacze środków przewozowych z wyjątkiem wskazanych w art. 5.

Art. 5. Od świadczeń powyższych zwolnione są następujące osoby i instytucje:

- 1) osoby, którym według prawa międzynarodowego przysługuje prawo eksterytorjalności, co do środków przewozowych, przeznaczonych do ich urzędowego użytku;
- 2) zakłady i urzędy państwowe i samorządowe, utrzymujące środki przewozowe na podstawie etatów organizacyjnych;
- 3) posiadacze środków przewozowych, służących do przewożenia poczty, co do tych środków przewozowych;
- 4) instytucje użyteczności publicznej, jak zakłady dezynfekcyjne, szpitale, pogotowia lekarskie ratunkowe oraz straże ochotnicze, co do środków przewozowych niezbędnych dla ich działalności;
- 5) stadniny, stacje ogierów i źrebięciarnie państwowe;
- 6) posiadacze licencjonowanych ogierów i klaczy, używanych tylko w celach hodowlanych, klaczy wysoko żrebnych i klaczy ze źrebiętami ssąciami w okresie dwóch miesięcy, co do tych ogierów i klaczy;
- 7) posiadacze koni, stale pracujących w kopalniach pod powierzchnią ziemi.

Art. 6. Zarządzenie o przymusowym dostarczaniu środków przewozowych wydaje właściwy starosta (w myśl art. 2) w formie obwieszczeń publicznych w gminach, których mieszkańców pociąga się do świadczenia drogowego.

Zarządzenie to może ustanowić obowiązek dostarczania środków przewozowych na ściśle ograniczony okres czasu lub w celu dokonania pewnych robót. Obowiązek ten może dotyczyć rolników tylko w porze wolnej od robót polnych.

Art. 7. Zarządzenie starosty o przymusowym dostarczaniu środków przewozowych wykonywują właściwe władze gminne lub miejskie.

Władze te sporządzają w terminie, określonym przez starostę, alfabetyczny wykaz posiadaczy środków przewozowych z podaniem ilości tych

środków, które mogą podlegać dostarczeniu we właściwej gminie i podają go do publicznej wiadomości.

Wykaz ten jest podstawą do powoływania przez władze gminne wiejskie lub miejskie poszczególnych posiadaczy środków przewozowych do dostarczania ich według zasad, podanych w art. 3.

Art. 8. Zażalenia przeciw nieprawidłowościom przy sporządzaniu wykazu lub powoływaniu do świadczeń można wnosić do właściwego starosty za pośrednictwem zwierzchności gminnej, względnie magistratu, w ciągu dni ośmiu od dnia ogłoszenia wykazu.

Zażalenia nie wstrzymują obowiązku dostarczania środków przewozowych.

Art. 9. Wysokość dostarczania środków przewozowych oznacza Wydział Powiatowy, względnie magistrat.

Wynagrodzenie powinno być ustalone według następujących zasad:

- a) dzienne wynagrodzenie nie może być mniejsze, niż rzeczywisty koszt dziennego utrzymania środków przewozowych i woźnicy;
- b) wynagrodzenie od wymiaru za określone roboty (t. zw. wynagrodzenie akordowe) oblicza się według jednostki przebytej drogi i jednostki wagi przewiezonego ciężaru.

Wynagrodzenie wypłacają właściwe organy administracji drogowej za pośrednictwem urzędów gminnych lub magistratów niezwłocznie po dokonaniu świadczeń.

Art. 10. Osoby, winne uchylenia się od obowiązku dostarczania środków przewozowych z mocy ustawy niniejszej w drodze administracyjnej, podlegają karze grzywny do 15 tysięcy marek lub aresztu do 2 tygodni, wymierzanych w trybie administracyjnym. Niezależnie od tego władze gminne zarządzają dostarczenie środków przewozowych na koszt winnych.

Kary i koszty te ściągają się trybem, ustanowionym dla ściągania a podatków państwowych.

Art. 11. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia na obszarze b.b. zaborów rosyjskiego i austriackiego.

Minister b. Dzielnicy Pruskiej może w porozumieniu z Ministrem Robót Publicznych rozciągnąć moc obowiązującą niniejszej ustawy na b. zabor pruski.

Art. 12. Wykonanie ustawy niniejszej powierza się Ministrowi Robót Publicznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych, a względnie i Ministrowi b. Dzielnicy Pruskiej.

Marszałek:

Trampczyński

Prezydent Ministrów:

Witos

Minister Robót Publicznych:

w z. Rybczyński

Minister Spraw Wewnętrznych:

L. Skulski

Minister b. Dzielnicy Pruskiej:

W. Kucharski